

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan muutosehdotukset Helsingin kaupungin hallintosääntöön

2 luku Toimielimet

10 § *Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto*

2 momentti

Jaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, kunnan ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana kunnan valvonta- ja muuna viranomaisena **sekä ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetun asetuksen mukaisena toimielimenä**. Lisäksi jaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena ja kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena.

Perustelut 10 §:

2 momentti: Toisen momenttiin esitetään lisättäväksi ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annettu asetus (226/1989). Strasbourgissa 26. päivänä lokakuuta 1973 ruumiiden kuljettamisesta tehdyn sopimuksen (13/1989) voimaansaattamisesta annetussa asetuksessa (226/1989) tarkoitettu toimivaltainen viranomaisena on Suomessa sen kunnan asianomainen toimielin, josta kansainvälinen kuljetus alkaa. Asetus on tullut voimaan 15.3.1989. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa koskevaan hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momenttiin lisätään ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annettu asetus.

10 luku Toimialalautakunnan yleinen toimivalta

1 § *Toimialalautakunnan yleinen toimivalta*

3 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisena päättää,

6 kohta

hallintaoikeutensa puitteissa maa- ja vesialueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan enintään 10 vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokra-suhde (väliviiva pois) on sovittu päättyväksi enintään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta

Perustelut 1 §:

Kohta 6: Kolmannen momentin kuudetta kohtaa esitetään muutettavaksi siten, että toimialalautakunta päättäisi omalla toimialallaan hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden lisäksi myös vesialueiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta. Sekä kaupunkiympäristön toimialalla että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tehdään myös vesialueita koskevia vuokra- ja muita käyttöoikeussopimuksia sekä niitä koskevia päätöksiä. Toimialalautakunta voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranomaisille. Toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa koskevaa hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 6 kohtaa muutetaan siten, että toimialalautakunta päättäisi omalla toimialallaan hallintaoikeutensa puitteissa sekä maa- että vesialueiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta.

16 luku Erityinen toimivalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § *Kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta*

2 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

10 kohta

~~yksityisistä teistä annetussa laissa ja asetuksessa tielautakunnan toimituksessa käsiteltäväksi säädettyjen tehtävien hoitamisesta~~

Perustelut 1 §:

Kohta 10: Toisen momentin 10. kohta esitetään kumottavaksi. 1.1.2019 voimaan tulleella yksityistielailalla (560/2018) kumottiin yksityisistä teistä annettu laki (358/1962). Lainuudistuksen myötä tielautakunnat lakkautettiin ja niissä hoidetut tehtävät siirrettiin muille viranomaisille. Lain 95 §:n mukaan kumotun lain mukaisissa tielautakunnissa uuden lain voimaan tullessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä. Tielautakunnat lakkasivat 31.12.2019. Tielautakunnassa kyseisenä päivänä vireillä olleen asian käsittely siirtyi uuden lain mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle ja siihen sovelletaan tätä lakia.

Kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 10 kohta kumotaan.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta

2 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

2 kohta

ympäristönsuojelulaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, terveydensuojelulaissa, maastoliikennelaissa, vesiliikennelaissa, ulkoilulaissa, yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetussa laissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, elintarvikelaissa, tupakkalaissa, lääkelaissa, maa-aineslaissa sekä näiden säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella kunnalle annetusta tehtävästä

6 kohta

maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä lain nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta tehtävästä

uusi 9 kohta

jaoston käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta

uusi 10 kohta

ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetun asetuksen tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen määräämisestä

Perustelut 2 §:

Kohta 2: Toisen momentin toiseen kohtaan esitetään lisättävä laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta (1188/2014). Lain 11 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on ilman aiheetonta viivästystä ilmoitettava Maaseutuvirastolle virkamiestensä havaitsemista tai valvontaviranomaisen muutoin tietoonsa saamista epäillyistä rikkomuksista ja epäillyistä vakavista rikkomuksista. Valvontaviranomaisen tulee saattaa rikkomusepäily ilman aiheetonta viivästystä tiedoksi epäilyn kohteena olevalle toimijalle. Viranomaisen ilmoitusta koskevasta päätöksestä ei saa valittaa. Ilmoituksen tarkemmasta sisällöstä ja ilmoituksen tekemistä koskevasta

menettelyistä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella. Lain 7 §:n mukaan kuntien elintarvikevalvontaviranomaisten kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajille annettavia tietoja koskevasta valvonnasta säädetään elintarvikelaissa. Laissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena, kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena toimii kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Asian vähäisen merkityksen vuoksi jaosto voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranomaisille.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa koskevaa hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohtaa muutetaan siten, että jaosto päättäisi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain perusteella kunnalle annetusta tehtävästä.

Kohta 6: Toisen momentin kuudes kohta esitetään selkeytettäväksi koskemaan kaikkia lainsäädännössä rakennusvalvontaviranomaiselle annettuja tehtäviä.

Rakennusvalvontaviranomaiselle on annettu tehtäviä maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi muun muassa 1.1.2019 voimaan tullessa yksityistielaisissa (560/2018), jonka 5 §:n 4 momentin mukaan poikkeuksen rakentamisrajoituksesta myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohta muutetaan koskemaan kaikkia lainsäädännössä sekä sen säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annettuja tehtäviä. Kohta 9: Toiseen momenttiin esitetään lisättäväksi uusi yhdeksäs kohta, joka koskee kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle annettavaa toimivaltaa päättää sen toimialaan kuuluvien avustuksen jakamisesta. Jaosto voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille. Toimialalla jaetaan vuosittain avustuksia rekisteröityjen yhdistysten toimintaan, kun avustuksen käyttötarkoitus tukee ja täydentää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston sekä kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden toimialaan kuuluvien asioiden toteutumista Helsingin kaupungissa tai korvaa ympäristöpalveluiden helsinkiläisille tarjoamia palveluja. Talousarviossa on jaostolle varattu määräraha avustusten jakamiseen. Tähän asti avustuspäärahoiden jakamisesta on päättänyt hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 18 kohdan nojalla kaupunkiympäristölautakunta.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa koskevaan hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momenttiin lisätään uusi 9 kohta jaoston käytettävissä olevien avustuspäärahoiden jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta.

Kohta 10: Toiseen momenttiin esitetään lisättäväksi uusi 10. kohta, joka koskee kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle annettavaa toimivaltaa päättää ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetun asetuksen 2 §:n nojalla toimivaltaisena viranomaisena olevan terveystarkastajan määräämisestä. Jaosto voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille. Strasbourgissa 26. päivänä lokakuuta 1973 ruumiiden kuljettamisesta tehdyn sopimuksen (13/1989) voimaansaattamisesta annetun asetuksen (226/1989) 2 §:n (muutos 849/1993) mukaan sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleessa, 5 artiklassa, 6 artiklan 1 ja 3 kappaleessa sekä 8 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Suomessa sen kunnan asianomaisen toimielimen määräämä terveystarkastaja, josta kansainvälinen kuljetus alkaa. Asetus on tullut voimaan 15.3.1989. Euroopassa on

kasvava tarve yksinkertaistaa ruumiiden kansainväliseen kuljettamiseen liittyviä muodollisuuksia ja samalla huolehtia, ettei ruumiiden kuljettaminen aiheuta terveydellisiä vaaroja, vaikka kuolema olisi johtunut tartuntataudista. Siksi vaaditaan asianmukaisia toimia ennen kaikkea ruumisarkun läpäisemättömyyden osalta. Sopimuksen 3 artiklan 1. kappaleen mukaan ruumiin mukana tulee kuljettamisen aikana olla erityinen asiakirja, ruumiinkuljetuslupa, jonka antaa lähtövaltion toimivaltainen viranomaisena. Sopimuksen 8 artiklan mukaan sopimusvaltion on ilmoitettava Euroopan neuvoston pääsihteerille toimivaltaisesta viranomaisesta. Kaupunkiympäristön toimialalla tehtävä kuuluu palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden toimialaan. Tarkoituksena on delegoida toimivalta edelleen ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön terveydensuojelu-tiimin viranhaltijalle. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa koskevaan hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momenttiin lisätään uusi 10. kohta ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetun asetuksen tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen määräämisestä.

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivalta

2 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

uusi 7 kohta

jaoston käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta

Perustelut 3 §:

Kohta 7: Toiseen momenttiin esitetään lisättäväksi uusi seitsemäs kohta, joka koskee kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle annettavaa toimivaltaa päättää sen toimialaan kuuluvien avustuksen jakamisesta. Jaosto voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille. 1.1.2019 voimaan tulleen yksityistielain (560/2018) 84 §:ssä kunnan avustuksesta säädetään, että kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustusten ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Myös mahdolliset hoitosopimukset kunnan ja tiekunnan välillä katsotaan avustamiseksi. Talousarviossa on rakennukset ja yleiset alueet –palvelukokonaisuuden ylläpitopalvelun yleiset alueet -yksikölle varattu määräraha avustusten jakamiseen. Etusijalla on vuosittaiset kunnossapitoavustukset, jotka on kohdistettu yksityistien ylläpitoon. Lisäksi maksetaan perusparannusavustuksia, jotka kohdistuvat yksittäisiin perusparannushankkeisiin. Tähän asti avustusmäärärahojen jakamisesta on päättänyt hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 18 kohdan nojalla

kaupunkiympäristölautakunta. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivaltaa koskevaan hallintosäännön 16 luvun 3 §:n 2 momenttiin lisätään uusi 7 kohta jaoston käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta.

5 § Maankäyttöjohtajan toimivalta

1 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

7 kohta

käyttää kaupungin puhevaltaa maantielain, ratelain ja lunastuslain mukaisissa toimituksissa sekä ~~yksityisistä teistä annetun lain~~ yksityistielain mukaisissa toimituksissa ja tiekuntien kokouksissa

Perustelut 5 §:

Kohta 7: Ensimmäisen momentin seitsemännen kohdan sanamuoto esitetään korjattavaksi vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. 1.1.2019 voimaan tulleella yksityistielailalla (560/2018) kumottiin yksityisistä teistä annettu laki (358/1962). Maankäyttöjohtajan toimivaltaa koskevaa hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohtaa muutetaan siten, että maankäyttöjohtaja käyttää kaupungin puhevaltaa yksityistielain mukaisissa toimituksissa ja tiekuntien kokouksissa.

8 § Asiakkuusjohtajan toimivalta

2 momentti

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

2 kohta

tieliikenneasetuksenlain mukaisesta tien tilapäisestä sulkemisesta ja liikenteen ohjauksesta liikenteenohjaajan määräämisestä ~~tien kunnan taikka~~ tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi

4 kohta

maankäyttö- ja rakennuslain 161, 161a ja 163 §:ssä sekä tietoyhteiskuntakaaren sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 229 §:ssä tarkoitetusta sopimisesta sekä muiden pysyväisluonteisten rakenteiden ja laitteiden sijoittamisesta sopimisesta

Perustelut 8 §:

Kohta 2: Toisen momentin toisen kohdan sanamuoto esitetään korjattavaksi vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tieliikennelain (729/2018) uudistuksen myötä tieliikenneasetus kumottiin 1.6.2020 ja tien tilapäistä sulkemista koskeva säännös siirrettiin asetuksesta tieliikennelakiin. Tieliikennelain 187 §:n mukaan tien tilapäisestä sulkemisesta päättää se, jolla on oikeus asettaa liikenteenohjuslaite. Säännöksen esitöiden mukaan tie voidaan tilapäisesti sulkea esimerkiksi tienpidollisista syistä, urheilukilpailujen, kansanjuhlien, näyttelyiden sekä puolustusvoimien harjoitusten, paraatien tai näytösten vuoksi. Liikenteenohjuslaitteen asettaa tieliikennelain 71 §:n mukaan kadulle ja muulle kunnan hallinnoimalle tielle kunta. Tieliikennelain 65 §:n 2 momentin kohdan 4 mukaan liikenteenohjaajana saa toimia henkilö, jonka kunta määrää ohjaamaan liikennettä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi. Toimivaltasäännöksestä esitetään poistettavaksi tarkemmat määritelmät niistä perusteista, joiden johdosta tie voidaan sulkea, sillä näitä ei ole voimassa olevassa lainsäädännössä rajattu. Liikenteenohjaajan määräämisen osalta perusteet on selkeyden vuoksi syytä kirjata toimivaltasäännökseen, sillä tieliikennelain 65 §:n 2 momentin kohdan perusteella myös pelastusviranomaisella tai muulla pelastuslaissa tarkoitetulla pelastustoiminnan johtajalla on tehtävänä määrätä liikenteenohjaajia. Asiakkuusjohtaja voisi myös delegoida toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille. Asiakkuusjohtajan toimivaltaa koskevaa hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 2 kohtaa muutetaan siten, että asiakkuusjohtaja päättää tieliikennelain mukaisesta tien tilapäisestä sulkemisesta ja liikenteenohjaajan määräämisestä tiellä tai sen läheisyydessä tehtävän työn, tutkimuksen tai pitkäkestoisen liikennehäiriön vuoksi.

Kohta 4: Toisen momentin neljännen kohdan sanamuoto esitetään korjattavaksi vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. 1.6.2018 voimaan tulleella tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta annetulla lailla (68/2018) muutettiin lain nimike laiksi sähköisen viestinnän palveluista (917/2014). Asiakkuusjohtajan toimivaltaa koskevaa hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohtaa muutetaan siten, että asiakkuusjohtaja päättää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 229 §:ssä tarkoitetusta sopimisesta.